

Aluevaltuusto

Aika 08.10.2026 klo 14:00 - 16:35

Paikka M-talo, 1. krs., Auditorio, Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu

Käsittelyt asiat

		Sivu
§ 52	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
§ 53	Pöytäkirjan tarkastaminen	7
§ 54	Eronpyyntö aluevaltuuston jäsenyydestä, sekä Turvallisuuden ja varautumisen lautakunnan jäsenyydestä - Pottonen Sari	8
§ 55	Osavuosikatsaus 2/2026	10
§ 56	Vastaukset tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen suosituksiin	16
§ 57	Hyvän hallinnon ja korruption vastaisen toiminnan ohjeet ja eettiset periaatteet Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella	18
§ 58	Valtionvarainministeriön päätös (VN/19316/2026) Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hakemukseen alijäämän kattamiskauden jatkamisesta vuoteen 2029	21
§ 59	Investointisuunnitelma 2027 – 2030	23
§ 60	Hyvinvointialuestrategia 2027 - 2030	27
§ 61	Aluehallituksen ja -valtuuston kokousajankohdat vuonna 2027	35
§ 62	Valtuustoaloite 9.12.2025 - Terveystieteiden tutkimuskeskuksesta tukevien palveluiden kehittäminen - Keskustan aluevaltuustoryhmä	39
§ 63	Valtuustoaloite 9.6.2026 - Ulkomaalaisten hoitajien suomen kielen taidon varmistaminen ikääntyneiden palveluissa potilasturvallisuuden takaamiseksi - Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmä	42
§ 64	Valtuustoaloite 9.6.2026 - Ilta- ja viikonloppuajankohdan kiirevastaanoton pilotoiminen Nurmeksessä sote-keskuksessa - Hyykky Tarja ym.	44
§ 65	Kokoukseen jätetyt valtuustoaloitteet	48
§ 66	Kokouksen päättäminen	50

Osallistujat

Läsnä	Mäkisalo-Ropponen	Puheenjohtaja	
	Merja		
	Hyykky Tarja	1. varapuheenjohtaja	
	Karhinen Mirja	2. varapuheenjohtaja	
	Alanen Teija	Jäsen	Poistui klo 16.10
	Elonheimo Ville	Varajäsen	Saapui klo 16.10
	Auvinen Eeva-Liisa	Jäsen	

Dannenberg Alia	Jäsen	
Elo Timo	Jäsen	
Eloranta Satu-Sisko	Varajäsen	
Eronen Erika	Varajäsen	
Gustafsson Auvo	Jäsen	
Haverinen Reetta	Jäsen	
Heinonen Eila	Jäsen	
Hermaja Jussi	Varajäsen	
Honkanen Anu	Jäsen	
Honkavaara Matti	Jäsen	
Huovinen Sari	Jäsen	
Hämäläinen Tapio	Jäsen	
Härkin Anne	Varajäsen	
Kaita Karita	Jäsen	
Kangas Sari	Jäsen	
Kangaskolkka Emilia	Jäsen	
Karjula Anna	Jäsen	
Kastinen Outi	Jäsen	
Kinnunen Asseri	Jäsen	
Kosela Anna-Helena	Jäsen	
Kuittinen Matti	Jäsen	
Kuivalainen Maija	Jäsen	
Kulmala Kari	Jäsen	
Kärkkäinen Tarja	Jäsen	
Lahtela Esa	Jäsen	
Mara Outi	Jäsen	
Melkko Satu	Varajäsen	
Miettinen Asko	Varajäsen	
Mikkonen Virve	Jäsen	
Musikka Sinikka	Jäsen	Poistui klo 16.03
Mustonen Tuomo	Jäsen	
Nuutinen Pekka	Jäsen	
Pakarinen Tuula	Jäsen	
Parikka Tuula	Varajäsen	
Pennanen Kari	Jäsen	Poistui klo 16.03
Piironen Mika	Jäsen	
Pirhonen Osmo	Jäsen	
Porokka Jouni	Jäsen	
Puruskainen-	Jäsen	
Saarelainen Anna		
Puustinen Jari	Jäsen	
Reijonen Eero	Jäsen	Poissa § 59
Reinikka Erik	Jäsen	
Saarinen Ninni	Jäsen	
Sihvonen Aulikki	Jäsen	
Stenberg-Louko Irmeli	Jäsen	Poistui klo 16.12
Tahvanainen Petteri	Jäsen	
Tanninen Jarmo	Jäsen	Poistui klo 15.50

	Tervo Jenni	Jäsen	
	Tiittanen Laura	Jäsen	
	Tielinen Ari	Varajäsen	
	Tirkkonen Hilkkka	Jäsen	
	Varis Atte	Jäsen	
	Varonen Marjukka	Jäsen	
	Wihonen Jussi	Jäsen	
Poissa	Harinen Jertta	Jäsen	
	Järvinen Anni	Jäsen	
	Kosonen Sanna	Jäsen	
	Pottonen Sari	Jäsen	
	Pyöriäinen Jasmin	Jäsen	
	Rissanen Sanna	Jäsen	
	Silvennoinen Maija	Jäsen	
	Vatanen Lahja-Elina	Jäsen	
Muut	Leivonen Kirsi	Hyvinvointialuejohtaja	
	Naukkarinen Ilkka	Pöytäkirjanpitäjä	
	Härkönen Tommi	Tekninen sihteeri	
	Ihanus Siiri	Tekninen sihteeri	
	Taulio Karoliina	Tekninen sihteeri	
	Silvennoinen Paula	Tekninen sihteeri	
	Kela Sakari	Juristi	Poistui klo 16.01
	Komu Hannele	Toimialuejohtaja, sosiaalipalvelut	
	Pirskanen Ilkka	Strategiajohtaja	
	Rouvinen Ismo	Talousjohtaja, konsernipalvelujen toimialuejohtaja	
	Tuomainen Marja	Ympäristöterveydenh uollon johtaja	
	Viitaniemi Markus	Pelastusjohtaja	
	Wilén Susanna	Toimialuejohtaja, terveyspalvelut	
	Hirvonen Ida	Edustaja, nuorisovaltuusto	

Allekirjoitukset

Tämä pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoitusten oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Merja Mäkisalo-Ropponen puheenjohtaja	Ilkka Naukkarinen pöytäkirjanpitäjä
--	--

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Anu Honkanen
pöytäkirjantarkastaja

Jussi Hermaja
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Tarkastettu pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon osoitteeseen www.siunsote.fi/hyvinvointialue 12.10.2026 .

Päätöksiä koskevia pöytäkirjan otteita voi pyytää Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: kirjaamo@siunsote.fi

Puhelinnumero: 013 330 8285 (puhelinaika: ti, ke ja to klo 10.00 – 14.30)

Postiosoite: Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu

Käyntiosoite: Tikkamäentie 16, Joensuu, M-talo, 3. kerros.

Kirjaamon aukioloaika: arkisin 9 – 14.30

Aluevaltuusto

§ 52

08.10.2026

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Aluevaltuusto 08.10.2026 § 52

Päätösehdotus

Puheenjohtaja:

Kokous todetaan laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Todetaan kokouksessa valtuutettujen lisäksi puhe- ja läsnäolo-oikeutetut ja muussa ominaisuudessa olevat osallistujat.

Päätös

Puheenjohtaja totesi sähköisen kokousjärjestelmän mukaan paikalla olevan yhteensä 59 valtuutettua, joista 51 varsinaista ja 8 varavaltuutettua. Kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Todettiin paikalla olevan muut seuraavat henkilöt, joilla on kokouksessa puheoikeus:

Hyvinvointialuejohtaja Kirsi Leivonen

Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen

Talousjohtaja, toimialuejohtaja Ismo Rouvinen

Toimialuejohtaja Hannele Komu

Toimialuejohtaja Susanna Wilén

Ympäristöterveydenhuollon johtaja Marja Tuomainen

Pelastusjohtaja Markus Viitaniemi

Strategiajohtaja Ilkka Pirskanen

Juristi Sakari Kela

Nuorisovaltuuston edustaja Ida Hirvonen.

Todettiin paikalla olevat tekniset sihteerit:

Paula Silvennoinen

Siiri Ihanus

Tommi Härkönen

Karoliina Taulio.

Aluevaltuusto

§ 52

08.10.2026

Selostus

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hallintosäännön 106 §:n 3 momentin mukaan kokouskutsu on lähetettävä vähintään 7 kalenteripäivää ennen aluevaltuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa kokouksesta on tiedotettava yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Hallintosäännön 108 §:n mukaan kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali lähetetään sähköisesti. Hallintosäännön 109 §:n mukaisesti esityslista on 1.10.2026 julkaistu www.siunsote.fi/hyvinvointialue - verkkosivustolla.

Hallintosäännön 112 §:n mukaan aluehallituksen puheenjohtajan ja hyvinvointialuejohtajan on oltava läsnä aluevaltuuston kokouksessa. Lisäksi aluehallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus aluevaltuuston kokouksessa. Aluevaltuusto päättää mahdollisten muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Aluevaltuusto on päättänyt pöytäkirjanpitäjästä 4.6.2025 § 27. Lisäksi kokouksessa on läsnä johtoryhmän jäseniä ja muita tarvittavia asiantuntijoita vastaamassa aluevaltuutettujen kysymyksiin sekä sihteereitä huolehtimassa kokouksen teknisestä kulusta. Nämä osallistujat todetaan kokouksessa.

Hyvinvointialuelain (611/2021) 108 §:n 1 momentin mukaan aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Hallintosäännön 113 §:n mukaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan sähköisesti tai nimenhuudolla aakkosjärjestyksessä.

Aluevaltuusto

§ 53

08.10.2026

Pöytäkirjan tarkastaminen

Aluevaltuusto 08.10.2026 § 53

Päätösehdotus

Puheenjohtaja:

Aluevaltuusto valitsee Anu Honkasen ja Anni Järvisen tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti kokouksen jälkeen.

Päätös

Aluevaltuusto valitsi pöytäkirjan tarkastajiksi Anu Honkasen ja Jussi Hermajan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokous keskeytettiin aluevaltuuston huomionosoitusta varten klo 14.07 - 14.15. Sisäministeri Mari Rantanen on myöntänyt pelastuspäällikkö Esko Hätiselle paloristin. Valtuuston puheenjohtaja Merja Mäkisalo-Ropponen ja pelastusjohtaja Markus Viitaniemi onnittelivat ja kiittivät Hätistä Pohjois-Karjalan pelastustoimen kehittämiseksi tekemästään työstä.

Selostus

Hyvinvointialuelain (611/2021) 112 §:n mukaan toimielimien kokouksesta pidetään pöytäkirjaa. Saman lain 145 §:n mukaan aluevaltuuston pöytäkirja siihen liittyvine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Aluevaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua valtuutettua, jollei aluevaltuusto jonkin asian kohdalla toisin päättä.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 210
§ 54

29.09.2026
08.10.2026

Eronpyyntö aluevaltuuston jäsenyydestä, sekä Turvallisuuden ja varautumisen lautakunnan jäsenyydestä - Pottonen Sari
6897/00.00.01/2026

Aluehallitus 29.09.2026 § 210

Lisätiedot

Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen
ilkka.naukkarinen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4503

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se myöntää Sari Pottoselle eron aluevaltuuston jäsenyydestä. Hallitus esittää, että valtuuston puheenjohtaja kutsuu varavaltuutettu Ari Tielisen varsinaiseksi valtuutetuksi.

Edelleen hallitus esittää valtuustolle, että se myöntää Sari Pottoselle eron turvallisuuden ja varautumisen lautakunnan jäsenyydestä, ja valitsee hänen tilalleen uuden jäsenen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Valtuutettu Sari Pottonen (SDP) on hakenut eroa aluevaltuuston jäsenyydestä sekä turvallisuuden ja varautumisen lautakunnan jäsenyydestä 14.9.2026 päivätyllä kirjeellään. Hakemustaan Pottonen perustelee henkilökohtaisilla syillä.

Hyvinvointialuelain 75 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Aluevaltuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

Hyvinvointialuelain 25 §:n mukaan jos valtuutettu on vapautettu toimestaan, aluevaltuuston puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 210
§ 54

29.09.2026
08.10.2026

olevaksi toimikaudeksi ao. puolueen järjestyksessä ensimmäisen vielä valtuutetuksi kutsumattoman varavaltuutetun. Sosiaalidemokraattien ensimmäinen varavaltuutettu on Ari Tielinen.

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunnassa Pottosen henkilökohtaisena varajäsenenä toimii Jukka Hirvonen. Tasa-arvokriteeri huomioiden Pottosen sijaan lautakuntaan voidaan valita mies tai nainen.

Aluevaltuusto 08.10.2026 § 54

Päätösehdotus

Aluehallitus:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se myöntää Sari Pottoselle eron aluevaltuuston jäsenyydestä. Hallitus esittää, että valtuuston puheenjohtaja kutsuu varavaltuutettu Ari Tielisen varsinaiseksi valtuutetuksi.

Edelleen hallitus esittää valtuustolle, että se myöntää Sari Pottoselle eron turvallisuuden ja varautumisen lautakunnan jäsenyydestä, ja valitsee hänen tilalleen uuden jäsenen.

Päätös

Aluevaltuusto myönsi Sari Pottoselle eron aluevaltuuston jäsenyydestä.

Puheenjohtaja kutsui Ari Tielisen varsinaiseksi valtuutetuksi.

Aluevaltuusto myönsi Sari Pottoselle eron turvallisuuden ja varautumisen lautakunnan jäsenyydestä, ja valitsi hänen tilalleen Tarja Kärkkäisen.

Liitteet

- 1 Eronpyyntö aluevaltuuston jäsenyydestä, sekä Turvallisuuden ja varautumisen lautakunnan jäsenyydestä - Pottonen Sari

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 176
§ 55

01.09.2026
08.10.2026

Osavuositarkastus 2/2026

6156/00.01.03.00/2026

Aluehallitus 01.09.2026 § 176

Lisätiedot

Talousjohtaja Ismo Rouvinen
ismo.rouvinen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4506

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus päättää merkitä osavuositarkastuksen 2/2026 tiedokseen ja saattaa sen edelleen aluevaltuustolle tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella on valmisteltu tammi-kesäkuun tietojen perusteella 2. osavuositarkastus kuluvalta vuodelta. Aluehallituksen hyväksymän talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti toiminnan ja talouden toteutumista käsitellään kuukausittain johtoryhmässä ja aluehallituksessa. Lisäksi taloudesta ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuositarkastuksilla aluevaltuustolle, aluehallitukselle ja tarkastuslautakunnalle. Osavuositarkastuksia tehdään kolme kertaa vuodessa: tammi-maaliskuun, tammi-kesäkuun ja tammi-syyskuun tiedoilla. Neljäs eli viimeinen raportti on tilinpäätös, joka kattaa koko vuoden seurannan. Talouden toteutumista on arvioitava kokonaisuutena ja aluehallitukselle laaditaan tulossennuste sekä katsaus strategisten mittareiden ja tuottavuusohjelman toteutusta kuukausiraportoinnin yhteydessä.

Hyvinvointialueen tavoitteet ja niiden toteutumisen seurannassa käytettävät strategiset mittarit on johdettu palvelustrategian keskeisistä päämääristä. Strategisiin mittareihin tehdään tarvittavat muutokset vuoden 2027 alusta alkaen, kun aluevaltuusto on hyväksynyt päivitetyn hyvinvointialuestrategian vuosille 2027–2030.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 176
§ 55

01.09.2026
08.10.2026

1) Tavoitteenamme on, että toimintamme on asiakaslähtöistä ja laadukasta. Asiakaskokemusta mitataan NPS-suosittelemisindeksin avulla kaikilla palvelutuotannon toimialueilla. Organisaatiotasoisesti tavoitetasoksi on asetettu, että $NPS \geq 75$, eli kesäkuun tulos 78,4 on yli tavoitearvon.

2) Tavoitteenamme on järjestää asukkaillemme heidän tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti ja lakisääteisissä ajoissa. Palvelujen saatavuutta arvioidaan "liikennevalomallin" avulla: punainen $< 90 \%$, keltainen $90 \leq x < 100 \%$ ja vihreä 100% palveluista toteutuu lakisääteisessä ajassa. Hyvinvointialuetasolla toimialueiden keskiarvo oli kesäkuun lopussa 92,2 %, joka on tavoitteen alapuolella.

3) Tavoitteenamme on, että hyvinvointialueella on riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Vuoden 2026 tavoitteena on, että henkilöstön lähtövaihtuvuus on enintään 6 %. Kesäkuun lopussa lähtövaihtuvuus oli 3,3 %, joten toteuma on tavoitteessa.

4) Tavoitteenamme on, että toimintamme on taloudellisesti kestäväällä pohjalla. Hyvinvointialueen rahoitusmallissa vuosikate on tunnusluku, jonka perusteella tulevien vuosien lainanottovaltuudet määritellään. Vuoden 2026 päivitettyä tavoitteena on, että vuosikate on vähintään 23,8 milj. euroa. Kesäkuun taloustietojen perusteella vuosikate olisi asettumassa noin 24,5 milj. euron tasolle, joten taloustavoite olisi toteutumassa.

5) Tavoitteenamme on, että olemme luotettava organisaatio asiakkaillemme ja työntekijöillemme. Työntekijäkokemusta mitataan eNPS-suosittelemisindeksin avulla. Tavoitearvoksi vuodelle 2026 on asetettu luku 20, joka määräytyy hyvinvointialueiden kansallisten tuloksien perusteella. Kesäkuussa mittauksen perusteella koko organisaation eNPS-suosittelemiseksi on 1. Tulos ei ole tavoitteen mukainen.

Talousarvion laatimisen lähtökohtana on ollut Valtiovarainministeriön 22.9.2025 julkaisema laskelma, jonka mukaan Pohjois-Karjalan laskennallinen rahoitus olisi vuonna 2026 noin 933,7 milj. euroa. Siirtymätasaus kuitenkin pienentää laskennallista rahoitusta noin 55,0 milj. euroa, jolloin vuoden 2026 yleiskatteelliseksi rahoitukseksi muodostui noin 878,7 milj. euroa.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen valtionrahoitus on pienentynyt merkittävästi TA26-kirjaan sisällytetystä valtionrahoituksesta, jonka perusteella aluevaltuusto hyväksyi nyt voimassa olevan

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 176
§ 55

01.09.2026
08.10.2026

taloussuunnitelman joulukuussa 2025. Tästä syystä hyvinvointialue on hakenut kumulatiivisen alijäämän kattamisajan jatkamista vuoden 2029 loppuun. Aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 9.6.2026 suunnitelmaa kertyneen alijäämän kattamiseksi ja samalla vuoden 2026 muutetun talousarvion. Jatkossa talouden toteumaa seurataan kuukausittain sekä muutettuun talousarvioon verrattuna.

Tulosennusteen arvioidaan kuluvan vuoden lopussa olevan 3,1 milj. euroa ylijäämäinen, mikä olisi noin 0,1 milj. euroa muutettua talousarviota parempi tulos.

Kumulatiivinen toimintakulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna oli kesäkuussa 2,0 %. Alkuvuoden toimintakuluissa ei vielä ole mukana kaikki alkuvuoden aikana tehdyt lisäpanostukset lakisääteisyysparantamiseksi, joten toimintakulujen todellinen kasvu on hiukan suurempi, mikä on realisoitunut myöhemmin kesäkauden aikana. Tämä on kuitenkin huomioitu tulosennusteessa. Tässä vaiheessa toimintakulujen arvioidaan alittavan muutetun talousarvion noin 0,1 milj. eurolla. Tällä hetkellä hyvinvointialueen talousarvion ylityspaineet tulevat valtaosin sosiaalipalvelujen toimialueelta, jossa on kaikkiaan noin 29,5 milj. euron ylityshukka alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Muutettuun talousarvioon ylityshukka on 4,9 milj. euroa. Muiden toimialueiden talousarvioiden alitukset kuitenkin kompensoivat osan sosiaalipalvelujen taloushaasteita.

Kun tiedossa olevat arviot sekä tulo- että menopuolen merkittävimmistä tekijöistä huomioidaan, hyvinvointialueen tulosennusteen arvioidaan olevan tulokseltaan 3,1 milj. euron ylijäämäinen. Kokonaistilanne on huonontunut noin 4 milj. euroa kesäkauden aikana huolimatta siitä, että toimialueiden tulosennusteeseen on sisällytty kuluvana vuonna toteutuvia lisätoimenpiteitä noin 7,5 milj. euron edestä. Uusista mahdollisista lisätoimenpiteistä ja niiden kohdentamisesta toimialueille käydään tarkentavaa keskustelua aluehallituksen ohjauksessa kuluvan vuoden edetessä.

Vuoden 2026 investointien muutettu talousarvio, jossa on huomioitu aluevaltuuston hyväksymät kiinteistökaupat, on 139,6 milj. euroa. Investointien toteuma tammi-kesäkuussa on 42,5 % (59,3 milj. euroa). Rakennusinvestoinneista on toteutunut 46,3 % (54,2 milj. euroa). Laite- ja kalustoinvestointien toteuma on 22,9 % (3,2 milj. euroa). ICT-investointien toteuma on 12,4 % (0,2 milj. euroa) ja asiakas- ja potilastietojärjestelmähankkeen toteuma laajakantoisissa investoinneissa on 23,2 % (1,8 milj. euroa).

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 176
§ 55

01.09.2026
08.10.2026

Henkilöstömäärän (HTV2) kasvu on taittunut sopeutustoimien sekä suunnitelmallisen henkilöstövoimavarojen johtamisen seurauksena. Vaikka henkilöstömäärä on vähentynyt, henkilöstökulut ovat kasvaneet, joka johtuu pääosin palkankorotuksista. Osittain kasvua selittää suunniteltu ostopalvelujen ottaminen omaksi työksi. Työkykyperäisten poissaolopäivien määrä jatkaa edelleen laskuaan ja on vähentynyt 2247 päivää vuoteen 2025 verrattuna. Olennaisia tekijöitä sairauspoissaolojen vähenemisessä ovat edelleen työkykyjohtamisosaamisen kehittäminen, työterveysyhteistyön kehittäminen, korvaavan työn mahdollisuuden hyödyntäminen ja mielen hyvinvointia edistävien käytänteiden kehittäminen. Esihenkilöiden valmius motivaation johtamiseen tukee työkykyisten päivien lisäämisessä.

Osavuositarkastuksissa raportoidaan myös tuottavuusohjelman toteutumisesta. Tuottavuusohjelma sisältää merkittävimmät palvelukokonaisuudet (lisäpanostukset) lakisääteisyyden turvaamiseksi, rakenteelliset muutokset (toiminnan uudistaminen) ja talouden sopeuttamisohjelman (säästöt). Tuottavuusohjelmalla ja strategisilla kehittämishankkeilla vastataan ministeriöiden hyvinvointialueelle asettamiin toimenpidesuosituksiin ja alueelle myönnetyn lisärahoituksen ehtoihin.

Lisärahoitusneuvotteluissa todettujen palvelupuutteiden korjaaminen ja palvelujen lakisääteisyyden parantaminen on käynnistynyt suunnitellusti. Lisäpanostuksista aiheutuneet toimintakulut eivät alkuvuoden aikana ole täysimääräisesti realisoituneet, mutta niiden toteutuminen on huomioitu talousennusteessa.

Terveyspalvelujen toimialueella erikoissairaanhoidon jonoja on purettu kaikilla sovitulla tavoilla 1.1.2026 alkaen. Valvira oli asettanut kahden miljoonan euron uhkasakon erikoissairaanhoidon kiireettömän hoitopaikaksi saattamiseksi lakinmukaiseksi 30.4.2026 mennessä, mutta tuohon tavoitteeseen ei täysin päästy. LVV lähetti 29.6.2026 selityspyynnön, jossa uhkasakon suuruutta on pienennetty 550 000 euroon ja HVAlla on mahdollisuus antaa asiaan kirjallinen selitys 15.10.2026 mennessä ja toimialueen tavoitteena on saada jonot mahdollisimman lakisääteisiksi siihen mennessä. Matalimmillaan 2026 jono oli kesäkuussa, 481 potilasta, jonka oletettiin kesäkaudella kääntyvän hienoiseen nousuun. LVV kiinnitti huomiota myös alle 23-vuotiaiden hoitopaikaksi psykiatrisessa sairaanhoidossa. Lakisääteisyyden turvaamiseksi tehdään lisätöitä, palvelujen ostoja sekä yhteistyötä muiden hyvinvointialueiden kanssa.

Sosiaalipalveluissa on edistetty sovittuja toimenpiteitä ja siten kiinnitetty huomioita kulujen kasvuun ja palveluihin pääsyn parantamiseen ja se on

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 176
§ 55

01.09.2026
08.10.2026

tuottanut tulosta. Palvelutarve kasvaa toimialueella kaikissa ikäryhmissä mm. hyvinvointialueen väestörakenteesta ja sosioekonomisesta tilanteesta johtuen voimakkaasti. Uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönoton näkökulmasta toimialueen henkilöstö on osallistunut aktiivisesti mm. erilaisiin määrittelytehtäviin.

Lastensuojelussa asiakkuuksien määrä sijoituksissa on kasvanut alkuvuoden aikana voimakkaasti eikä kasvu ole taittunut. Lapsiperheiden palveluissa psykologirekrytointeja on saatu tehtyä, joten psykologipalvelujen ostoja on saatu vähennettyä. Työikäisten palveluiden asumispalveluissa olevien määrä on kasvanut runsaasti. Vaikka kevyen asumisen ohjauspalveluun on satsattu, toisten palvelualueiden tarkastellessa omaa toimintaansa, asiakkuuksia on virrannut niistä työikäisten sosiaalipalvelujen raskaisiin asumispalveluihin. Suhdeluku kevyen ja raskaan palvelun välillä on kuitenkin kehittynyt myönteisesti.

Perhehoidon lisäämiseen on kiinnitetty huomiota ja perhehoitoon on alettu valmistelemaan yhteistä toimintaohjetta sekä kehittämissuunnitelmaa palvelualueita ylittäen.

1.1.2026 alkaen vammaispalvelulain soveltamisalasäännöksen sisältöä tarkennettiin vammaisen henkilön määritelmällä ja elämänvaihetta koskevalla rajauksella. Vammaispalvelulain siirtymäsäännöksen toinen vuosi sisältää asiakkaiden palveluiden uudelleen arviointia.

Kuluvan vuoden tavoiteasetannassa onnistuminen edellyttää muutosjohtamista ja rakenteellisia uudistuksia tuottavuuden parantamiseksi.

Aluevaltuusto 08.10.2026 § 55

Päätösehdotus

Aluehallitus:

Aluehallitus saattaa osavuosisikatsauksen 2/2026 aluevaltuustolle tiedoksi.

Päätös

Aluevaltuusto merkitsi osavuosisikatsauksen 2/2026 tiedoksi.

Asiassa käytettiin kaksi puheenvuoroa.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 176
§ 55

01.09.2026
08.10.2026

Liitteet

- 2 Osavuositarkastus 2/2026
- 3 Laadun ja omaohjelmien raportointi 2026 Q2

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 203
§ 56

29.09.2026
08.10.2026

Vastaukset tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen suosituksiin
8466/00.03.01/2025

Aluehallitus 29.09.2026 § 203

Lisätiedot

Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen
ilkka.naukkarinen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4503

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle liitteenä olevat vastaukset vuoden 2025 arviointikertomuksessa ja YTA-alueen tarkastuslautakuntien yhteisarvioinnissa esitettyihin suosituksiin ja kysymyksiin.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Aluehallitus pyysi virkajohtolta vastaukset vuoden 2025 arviointikertomuksessa esitettyihin suosituksiin kokoukseensa 29.9.2026. Arviointikertomukseen oli liitetty Itä-Suomen yhteistyöalueen (YTA) yhteisarviointi vuodelta 2025, jonka neljän hyvinvointialueen tarkastuslautakunnat olivat yhdessä laatineet. Tämä sisälsi myös suosituksia.

Virkajohto on laatinut vastaukset oman hyvinvointialueen tarkastuslautakunnan suosituksiin, jotka liittyivät mm. vaikuttavuuden arvioinnin mittareiden kehittämiseen, henkilöstötyytyväisyyskyselyn tulosten analysointiin ja kehittämistoimenpiteisiin, LaNuPe-projektiin, talousohjauksen ja operatiivisten tavoitteiden keskinäiseen suhteeseen, tytäryhtiöiden tavoitteisiin, omistajaohjaukseen sekä YTA-yhteistyön kytkemiseen hyvinvointialueen omiin ohjaustyökaluihin ja YTA-tasoisien tiedon raportointiin.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 203
§ 56

29.09.2026
08.10.2026

YTA-alueen tarkastuslautakuntien yhteisarvioinnissa esitettyihin kysymyksiin on laadittu vastaukset hyvinvointialueiden yhteistyönä. Kysymykset koskivat mm. YTA-sopimuksen toimeenpanosuunnitelmaa, Keski-Suomen hyvinvointialueelle arviointiryhmän antamien toimenpide-ehdotusten huomioimisesta YTA-yhteistyössä, YTA-yhteistyön johtamistapoja ja -vastuita, Järvi-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen mahdollistamaa yhteistyötä, Itä-Suomen YTA-alueenerikoissairaanhoidon työnjakoa sekä YTA-sopimuksen toteutumisen seuranta ja tavoitteiden toteutumisen raportointia aluevaltuustoille.

Aluevaltuusto 08.10.2026 § 56

Päätösehdotus

Aluehallitus:

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle liitteenä olevat vastaukset vuoden 2025 arviointikertomuksessa ja YTA-alueen tarkastuslautakuntien yhteisarvioinnissa esitettyihin suosituksiin ja kysymyksiin.

Päätös

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja käytti asiassa puheenvuoron.

Aluevaltuusto merkitsi vastaukset tiedokseen.

Selostus

Aluehallituksen antamat vastaukset annettu tarkastuslautakunnalle hallituksen pöytäkirjanotteena.

Liitteet

- 4 Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2026 - Vastaukset suosituksiin
- 5 YTA-alueiden yhteiset vastaukset tarkastuslautakuntien yhteisarviointiin 2025

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 188
§ 57

15.09.2026
08.10.2026

Hyvän hallinnon ja korruption vastaisen toiminnan ohjeet ja eettiset periaatteet Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella
6554/00.01.01.01/2026

Aluehallitus 15.09.2026 § 188

Lisätiedot

Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen
ilkka.naukkarinen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4503

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus hyväksyy Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hyvän hallinnon periaatteet, korruption vastaisen toiminnan ohjeet ja eettiset periaatteet - asiakirjan liitteen mukaisesti. Hallitus valtuuttaa hallintojohtajan tekemään asiakirjaan stilisiä ym. korjauksia sekä viimeistelemään sen esitysmuodon.

Päätös

Esittelijä täydensi päätösesitystään niin, että ohjeet annetaan aluevaltuustolle tiedoksi.

Aluehallitus hyväksyi esittelijän täydennetyn päätösehdotuksen.

Selostus

Sisäinen tarkastaja suositteli vuoden 2025 tarkastuksessa hyvinvointialueelle tehtäväksi eri ohjeistuksia, jotka tiivistetysti tarkoittavat hyvän hallinnon periaatteiden, korruption havaitsemisen ja torjunnan sekä eettisten periaatteiden ohjeiden laatimista. Hallituksen evästäjänä eri ohjeita on tiivistetty ja laadittu tässä tapauksessa yhdeksi 3-osaiseksi asiakirjaksi.

Asiakirjan ensimmäisessä osassa on hyvän hallinnon periaatteet, toisessa korruption vastaiset toimenpiteet ja kolmannessa eettiset periaatteet ja toimintaohje. Mainitut osiot ovat asiasisällöllisesti lähellä toisiaan, ja niissä on joitakin päällekkäisyyksiä, mitä ei voi välttää. Esimerkiksi hyvään hallintoon kuuluu tietyt eettiset periaatteet, samoin kuin korruption vastaiseen toimintaan. Eettisten periaatteiden tehtävänä taas mm. vahvistaa hyvää hallintoa sekä lisätä luottamusta ja avoimuutta

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 188
§ 57

15.09.2026
08.10.2026

hyvinvointialueen toiminnassa. Sisällöllisesti hyvällä hallinnolla, korruption vastaisilla toimintatavoilla ja eettisyydellä on samoja elementtejä, vaikka tarkastelukulmat painottuvat eri tavoin.

Kunkin osa-alueen ilmiöitä ja tunnistamista kuvataan asiayhteyteen liittyvillä näkökulmilla ja toimintatavoilla. Jokaisen osan yhteenvetona on tiiviit keskeiset nostot sisällöstä, joista käytetään asiakirjassa luonnehdintaa 'Huoneentaulu'.

Ohjeistuksen laadinnassa on käytetty Copilot tekoaälyä ja hyödynnetty Oikeusministeriön julkaisua Valtioneuvoston periaatepäättös kansalliseksi korruptionvastaiseksi strategiaksi ja toimenpideohjelmaksi 2025 – 2027 (OM 2025:30), Valtakunnallisen sosiaali- ja terveysalan eettisen neuvottelukunnan julkaisua Sosiaali- ja terveysalan eettiset periaatteet (ETENE, 2026), Kuntaliiton julkaisua Korruptio ja eettisyys kunnassa (2026) sekä hyvinvointialueen omaa säännöstöä.

Ohjeissa ja periaatteissa asiakkaalla tarkoitetaan sekä asiakkaita että potilaita.

Aluevaltuusto 08.10.2026 § 57

Päätösehdotus

Aluehallitus:

Aluehallitus antaa Hyvän hallinnon periaatteet, korruption vastaisen toiminnan ohjeet ja eettiset periaatteet -asiakirjan aluevaltuustolle tiedoksi.

Päätös

Aluevaltuusto merkitsi Hyvän hallinnon periaatteet, korruption vastaisen toiminnan ohjeet ja eettiset periaatteet -asiakirjan tiedoksi.

Asiassa käytettiin kaksi puheenvuoroa. Hallintojohtaja vastasi esitettyihin kysymyksiin.

Liitteet

6 Hyvä hallinto, korruption vastainen toiminta ja eettiset ohjeet

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 211
§ 58

29.09.2026
08.10.2026

Valtionvarainministeriön päätös (VN/19316/2026) Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hakemukseen alijäämän kattamiskauden jatkamisesta vuoteen 2029
3648/02.00.00/2026

Aluehallitus 29.09.2026 § 211

Lisätiedot

Hyvinvointialuejohtaja Kirsi Leivonen
kirsi.leivonen@siunsote.fi
Puh. 013 330 8590

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus saattaa aluevaltuustolle tiedoksi valtiovarainministeriön päätöksen (VN/19316/2026), jolla se on myöntänyt Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle jatkoaikaa alijäämän kattamiseksi vuoden 2029 loppuun.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Aluevaltuusto päätti § 128/26.5.2026 hakea alijäämän kattamiskauden jatkamista vuoden 2029 loppuun, ja hyväksyä hyvinvointialuelain 115 a §:n mukaisen suunnitelman kertyneen alijäämän kattamiseksi.

Valtiovarainministeriö hyväksyi hakemuksen 21.9.2026 (VN/19316/2026) ja myönsi alijäämän kattamiselle aikaa vuoden 2029 loppuun. Päätökseen liittyvässä VM:n kokonaisarviossa määräjätkämisen perusteiksi todetaan mm. seuraavaa:

- Hyvinvointialueen hakemuksessa esitetyn ja hyvinvointialuelain 13 a §:n mukaisissa hyvinvointialueneuvotteluissa todetun mukaisesti hyvinvointialueella on osoitettu päätöksenteko- ja toimeenpanokykyä talouden tasapainottamisessa. Hyvinvointialue on toteuttanut merkittäviä sopeuttamistoimien kokonaisuuksia sekä tehostanut niitä tarvittaessa lisäpäätöksillä. Toimien toteutumista ja niiden vaikutuksia talouden ja toiminnan hyvinvointialueiden vuotuista ohjausta.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 211
§ 58

29.09.2026
08.10.2026

- Sosiaali- ja terveysministeriön arvion mukaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut eivät ole välittömästi vaarantuneet, mutta alueen aiemman tilanteen vuoksi lakisääteisten palvelujen toteutumiseen liittyy edelleen riskejä. Näin ollen sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että velvoite alijäämien kattamiseen vuoden 2028 loppuun mennessä voisi heikentää merkittävästi alueen edellytyksiä järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut lainsäädännön ja alueen asukkaiden tarpeen edellyttämällä tavalla.
- Sosiaali- ja terveysministeriön näkemyksen mukaan alijäämien kattamista koskevan määräajan jatkaminen on välttämätöntä hyvinvointialuetta koskevan lainsäädännön noudattamiseksi ja alijäämä on mahdollista kattaa vuoteen 2029 mennessä. Hyvinvointialueen hakemuksen, sopeuttamissuunnitelman ja muiden alueelta saatujen selvitysten perusteella sosiaali- ja terveysministeriö arvioi, että alueen suunnittelemat sopeuttamistoimenpiteet voivat olla toteutettavissa ilman, että hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut vaarantuisivat.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen tulee esittää kussakin toimintakertomuksessaan selvitys alijäämän kattamista koskevien toimenpiteiden toteutumisesta tilikaudella ja riittävydestä päätöksen mukaisena määräaikana.

Aluevaltuusto 08.10.2026 § 58

Päätösehdotus

Aluehallitus:

Aluehallitus saattaa aluevaltuustolle tiedoksi valtiovarainministeriön päätöksen (VN/19316/2026), jolla se on myöntänyt Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle jatkoaikaa alijäämän kattamiseksi vuoden 2029 loppuun.

Päätös

Aluevaltuusto merkitsi valtiovarainministeriön päätöksen (VN/19316/2026) tiedoksi.

Liitteet

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 211
§ 58

29.09.2026
08.10.2026

- 7 Valtiovarainministeriön päätös (VN/19316/2026) Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hakemukseen alijäämän kattamiskauden jatkamisesta vuoteen 2029

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 202
§ 59

29.09.2026
08.10.2026

Investointisuunnitelma 2027 – 2030

8596/02.00.01/2025

Aluehallitus 29.09.2026 § 202

Lisätiedot

Talousjohtaja Ismo Rouvinen
ismo.rouvinen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4506

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle liitteenä olevan investointisuunnitelman 2027–2030 hyväksymistä. Lisäksi hallitus esittää, että hyvinvointialuejohtaja valtuutetaan tarvittaessa täydentämään investointisuunnitelmaa ministeriöiden kanssa käytävien keskustelujen perusteella.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Hyvinvointialuelain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointeja vastaavista sopimuksista. Lisäksi sen tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista. Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa 15 §:ssä tarkoitetun hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa.

Investointisuunnitelmassa on otettava huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 36 §:ssä tarkoitetun yhteistyöalueen yhteistyösopimuksessa sovitut investoinnit.

Hyvinvointialuelain 15 § mukaan valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 202
§ 59

29.09.2026
08.10.2026

valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi. Hyvinvointialue saa ottaa lainaa päätöksen mukaisen määrän 16 §:ssä tarkoitetun investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseksi.

Valtioneuvosto päätti vuoden 2027 lainanottovaltuudesta huhtikuussa 2026. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle myönnettiin lainanottovaltuutta vuodelle 2027 13,9 milj. euroa. Aluehallitus päätti hakea muutosta vuoden 2027 lainanottovaltuuteen kokouksessaan toukokuussa 2026. Neuvottelut päättyivät syyskuussa 2026 molempien osapuolten allekirjoitettua loppuraportin. Valmisteluryhmä esittää valtioneuvostolle, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen lainanottovaltuuden lisäys vuodelle 2027 olisi 49,9 milj. euroa ja näin täydennetty lainanottovaltuus vuodelle 2027 olisi yhteensä 63,9 milj. euroa. Valtioneuvoston lopullista päätöstä vuoden 2027 lainanottovaltuudesta odotetaan 8.10.2026. Vuoden 2027 lainanottovaltuuden käyttö on jakautumassa vuosille 2027–2029 ja nyt päätettävänä oleva investointisuunnitelma 2027–30 on valmisteltu valtioneuvoston käsittelyssä olevan vuoden 2027 lainanottovaltuuden 63,9 milj. euroa mukaisesti.

Vuoden 2028 uudet investoinnit vaatisivat noin 40 milj. euroa lainanottovaltuutta vuodelle 2028. Talousarviossa 2027 tavoitellaan 9,3 milj. euron ylijäämää, jonka myötä vuosikate vuodelle 2027 tulee olemaan 30,8 milj. euroa, mikä tarkoittaa nykyinen lainakanta huomioiden, ettei vuodelle 2028 tulisi uutta lainanottovaltuutta. Tässä tilanteessa vaihtoehtoiksi jäisi investointisuunnitelman karsiminen ja toteuttaminen kassavaroin tai lisälainanottovaltuuden hakeminen vuodelle 2028.

Investointisuunnitelma on valmistelu siten, että vuonna 2027 käynnistettäisiin viisi uutta rakennuskohdetta. Sosiaalipalveluissa on neljä kohdetta: kolme ikääntyneiden asumisyksikköä sekä työikäisten ympärivuorokautisen asumisen yksikkö. Pelastustoimessa on uutena kohteena Uuron pelastusasema. Edellä mainitut kohteet toteutettaisiin lisälainanottovaltuudella.

Hyvinvointialueiden investointioppaan mukaan investointisuunnitelman ensimmäinen vuosi 2027 on sitova, ja vuodet 2028–2030 ovat ohjeellisia. Investointisuunnitelma on jaoteltu investointioppaan ohjeistuksen mukaisesti pysyviin vastaaviin ja investointeja vastaaviin sopimuksiin. Pysyvien vastaavien kokonaisuus sisältää omaan taseeseen toteutettavat rakennukset, laite- ja kalustohankinnat sekä ICT-investoinnit. Sopimusten kokonaisuus muodostuu rakennuksiin liittyvistä vuokrasopimuksista sekä laitteiden leasing-sopimuksista.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 202
§ 59

29.09.2026
08.10.2026

Investointien kokonaismäärä vuosille 2027–2030 investointisuunnitelmassa on 216,4 milj. euroa. Investointeja vastaavien sopimusten osuus kokonaisuudesta on 6 % (13 milj. euroa). Vuoden 2027 investointien kokonaissumma on 53,5 milj. euroa, josta vuoden 2024 lainanottovaltuudella toteutetaan 14,6 milj. euroa, vuoden 2026 lainanottovaltuudella 4,9 milj. euroa ja vuoden 2027 lainanottovaltuudella 34 milj. euroa.

Hyvinvointialuekonsernin tytäryhteisöissä on varauduttu vuosille 2027–2030 noin 9,8 milj. euron investointeihin.

Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta käsitteli pelastustoimen osasuunnitelmaa kokouksessaan 10.9.2026. Nämä investointiesitykset on sisällytetty koko hyvinvointialueen investointisuunnitelmaan. Liitteenä on lautakunnan päätös ja koko hyvinvointialueen vuosien 2027–2030 investointisuunnitelma.

Aluevaltuusto 08.10.2026 § 59

Päätösehdotus

Aluehallitus:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle liitteenä olevan investointisuunnitelman 2027–2030 hyväksymistä. Lisäksi hallitus esittää, että hyvinvointialuejohtaja valtuutetaan tarvittaessa täydentämään investointisuunnitelmaa ministeriöiden kanssa käytävien keskustelujen perusteella.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi investointisuunnitelman 2027 - 2030 ja valtuutti hyvinvointialuejohtajan tarvittaessa täydentämään sitä ministeriöiden kanssa käytävien keskustelujen perusteella.

Asiassa käytettiin kuusi puheenvuoroa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että hallituksen puheenjohtaja Eero Reijonen ilmoitti olevansa esteellinen (intressijäävi) tämän asian käsittelyssä. Esteellisyys hyväksyttiin, ja Reijonen poistui kokoustilasta asian käsittelyn ajaksi.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 202
§ 59

29.09.2026
08.10.2026

Liitteet

- 8 Investointisuunnitelma 2027-2030
- 9 Pöytäkirjanote - Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta 10.9.2026 § 42
- 10 Turvallisuuden ja varautumisen lautakunta 10.9.2026 § 42 - Liite

Tulevaisuuslautakunta	§ 26	14.04.2026
Tulevaisuuslautakunta	§ 37	19.05.2026
Tulevaisuuslautakunta	§ 46	23.09.2026
Aluehallitus	§ 204	29.09.2026
Aluevaltuusto	§ 60	08.10.2026

Hyvinvointialuestrategia 2027 - 2030

9056/00.01.02.00/2025

Tulevaisuuslautakunta 14.04.2026 § 26

Lisätiedot Strategiajohtaja Ilkka Pirskanen
puh. 013 330 4500

Päätösehdotus Strategiajohtaja Pirskanen Ilkka:

Tulevaisuuslautakunta merkitsee tiedoksi strategian päivityksen tilannekatsauksen.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Selostus Strategian päivitysprosessi on edennyt suunnitelman mukaisesti. Prosessi alkoi tulevaisuuslautakunnan kokouksesta 11.12.2025, jolloin käsiteltiin lautakunnan toiveita strategiatyölle. 22.1.2026 pidettiin tulevaisuuslautakunnan ja aluevaltuuston seminaari, jossa käsiteltiin mm. nyt voimassa olevan strategian toteumista sekä kuultiin tulevaisuuden tutkimuksen ja yhteiskunnan nykytilan arvioinnin asiantuntijoita. Kansalaistapaamiset pidettiin kaikissa Pohjois-Karjalan kaupungeissa ja kunnissa 4.2.- 23.3 välisenä aikana. Kansalaisten Voxit-kuulemiset on myös toteutettu.

Hyvinvointialueen johtoryhmä on käsitellyt strategian päivityksen valmistelua 24.3 ja 7.4. Lisäksi 27.3 pidettiin strategian päivitystä koskeva henkilöstön ilmiötyöpaja.

Tässä kokouksessa lautakunnalle esitellään strategian päivitystä varten eri tahoilta saatuja toiveita, ehdotuksia ja aloitteita. Lisäksi kokouksessa käydään läpi lainsäädännön ja ministeriöiden asettamia reunaehtoja hyvinvointialueen toiminnalle.

Tulevaisuuslautakunta	§ 26	14.04.2026
Tulevaisuuslautakunta	§ 37	19.05.2026
Tulevaisuuslautakunta	§ 46	23.09.2026
Aluehallitus	§ 204	29.09.2026
Aluevaltuusto	§ 60	08.10.2026

Kokouksessa lautakunnalla on mahdollisuus evästää strategiien päivityksen jatkovalmistelua.

Tulevaisuuslautakunta 19.05.2026 § 37

Lisätiedot

Strategiajohtaja Ilkka Pirskanen
puh. 013 330 4500

Päätösehdotus

Strategiajohtaja Pirskanen Ilkka:

Tulevaisuuslautakunta lähettää strategialuonnoksen lausuntokierrokselle Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimille ja henkilöstölle. Lausuntokierros päättyy 1.8.2026.

Päätös

Tulevaisuuslautakunta teki strategialuonnokseen seuraavan muutosesityksen:

Strategian arvoihin vaihdetaan luottamuksen sijaan luotettavuus.

Strategialuonnos hyväksyttiin edellä esitetyllä muutoksella ja päätettiin lähettää lausuntokierrokselle päätösehdotuksen mukaisesti.

Selostus

Strategian valmistelua 14.4. pidetyn tulevaisuuslautakunnan kokouksen jälkeen 21.- 22.4. pidetyssä valtuustoseminaarissa ja 5.5. olleessa johtoryhmän seminaarissa. Näiden seminaarien evästysten perusteella on laadittu strategialuonnos, jota työstetään edelleen tässä kokouksessa. Tavoitteena on, että kokouksen työn tuloksena syntyvä strategialuonnos lähetetään lausuntokierrokselle mahdollisimman pian kokouksen jälkeen. Kokouksen jälkeen tiedotetaan strategiatyön etenemisestä.

Tulevaisuuslautakunta	§ 26	14.04.2026
Tulevaisuuslautakunta	§ 37	19.05.2026
Tulevaisuuslautakunta	§ 46	23.09.2026
Aluehallitus	§ 204	29.09.2026
Aluevaltuusto	§ 60	08.10.2026

Tulevaisuuslautakunta 23.09.2026 § 46

Lisätiedot

Strategiajohtaja Ilkka Pirskanen
puh. 013 330 4500

Päätösehdotus

Strategiajohtaja Pirskanen Ilkka:
Tulevaisuuslautakunta hyväksyy osaltaan päivitetyn
hyvinvointialuestrategian vuosille 2026 – 2030 ja lähettää sen edelleen
hyvinvointialueen hallituksen ja valtuuston päätettäväksi.

Päätös

Esittelijä muutti päätösehdotustaan keskustelun pohjalta seuraavasti:
Tulevaisuuslautakunta hyväksyy osaltaan päivitetyn
hyvinvointialuestrategian vuosille 2026 – 2030 ja lähettää sen edelleen
hyvinvointialueen hallituksen ja valtuuston päätettäväksi seuraavilla
muutoksilla:

- Asiakslähtöisyys siirretään listalla ensimmäiseksi arvoksi (Arvomme)
- Panostamme hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen sekä kestäväan
kehitykseen (Avaimet menestykseemme)
- Laajennamme vastuullisesti tekoälyn ja digitaalisten palveluiden käyttöä
(Avaimet menestykseemme)
- Strategiset toimenpiteet ja niiden seurannan mittarit määritetään
palvelustrategian ja talousarvion yhteydessä. (Strategian toteutumisen
arviointi ja seuranta)

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen strategianpäivittämisen prosessi käynnistyi
11.12.2025, kun tulevaisuuslautakunta käsitteli asiaa antaen omat toiveet
ja suuntaviivat strategiatyöhön. Tuossa kokouksessa sovittiin prosessin
etenemisestä tavoitteena tuoda päivitetty strategia hyvinvointialueen
valtuuston päätettäväksi 8.10.2026. Strategian päivittämiseen on

Tulevaisuuslautakunta	§ 26	14.04.2026
Tulevaisuuslautakunta	§ 37	19.05.2026
Tulevaisuuslautakunta	§ 46	23.09.2026
Aluehallitus	§ 204	29.09.2026
Aluevaltuusto	§ 60	08.10.2026

osallistettu laajasti kansalaisia, henkilökuntaa ja poliittisia päättäjiä. Lisäksi strategialuonnos on ollut lausuntokierroksella hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimillä.

Hyvinvointialueen valtuusto ja hallitus sekä tulevaisuuslautakunta ovat käsitelleet strategiatyön etenemistä useissa seminaareissa ja kokouksissa. Kansalaisille järjestettiin strategiateemalla kolmetoista kansalaistapaamista. Kansalaisille ja henkilöstölle järjestettiin Voxit- kysely, johon jokaisella halukkaalla oli mahdollisuus vastata. Henkilöstölle pidettiin myös erillinen ilmiötyöpaja. Hyvinvointialueen johtoryhmä on käsitellyt strategiaa kokouksissaan neljä kertaa.

Aluehallitus 29.09.2026 § 204

Lisätiedot

Hyvinvointialuejohtaja Kirsi Leivonen
kirsi.leivonen@siunsote.fi
Puh. 013 339 8590

Strategiajohtaja Ilkka Pirskanen
ilkka.pirskanen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4500

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että Hyvinvointialuestrategia vuosille 2026 – 2030 hyväksytään tulevaisuuslautakunnan esityksen pohjalta seuraavilla muutoksilla:

s. 2 Arvot: Luotettavuus -> Luottamus

s. 6 Avaimet menestykseemme, ensimmäinen kohta: Panostamme hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ja kestäväan kehitykseen

-> Edistämme hyvinvointia ja terveyttä sekä kestäväa kehitystä

s. 8 Missio:

* Lupauksemme sinulle -> Palvelemme

Tulevaisuuslautakunta	§ 26	14.04.2026
Tulevaisuuslautakunta	§ 37	19.05.2026
Tulevaisuuslautakunta	§ 46	23.09.2026
Aluehallitus	§ 204	29.09.2026
Aluevaltuusto	§ 60	08.10.2026

* Palvelumme laatu -> Palvelumme ovat

* YHTEISET ARVOMME: Luotettavuus -> Luottamus.

Päätös

Esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

- Asian otsikko: Strategian vuosiluvuiksi korjataan 2027 - 2030
- s. 5. Strategiset tavoitteemme, 'ikäystävällinen' muutetaan 'ikä- ja lapsiystävälliseksi'
- Strategian kaikki otsikot muutetaan me-muotoon
- s. 8, YHTEISET ARVOMME: lisätään puuttuva 'asiakaslähtöisyys'
- s. 8, Uudistuen sanasta poistetaan yksi 'u'.

Aluehallitus hyväksyi esittelijän muutetun päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokous keskeytettiin tätä asiaa käsiteltäessä klo 13.47 - 13.54 väliseksi ajaksi neuvottelutaukoa varten.

Selostus

Tulevaisuuslautakunta § 46/23.9.2026.

Lautakunnan kokouksessa tehtyjen muutosten jälkeinen esitys hyvinvointialuestrategiasta vuosille 2027 – 2030 (luonnos) on asian liitteenä nro 2.

Hyvinvointialuejohtaja esittää strategia-asiakirjaan seuraavat termistöön liittyvät muutokset:

s. 2 Arvot: Luotettavuus -> **Luottamus**

s. 6 Avaimet menestykseemme, ensimmäinen kohta:

Panostamme hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen sekä kestäväan kehitykseen -> **Edistämme hyvinvointia ja terveyttä sekä kestävää kehitystä**

s. 8 Missio:

* Lupauksemme sinulle -> **Palvelemme**

* Palvelumme laatu -> **Palvelumme ovat**

* YHTEISET ARVOMME: Luotettavuus -> **Luottamus.**

Hyvinvointialuejohtajan edellä mainituilla muutoksilla tekemä esitys Hyvinvointialuestrategia 2027 – 2030 on liitteenä nro 1, jossa muutokset

Tulevaisuuslautakunta	§ 26	14.04.2026
Tulevaisuuslautakunta	§ 37	19.05.2026
Tulevaisuuslautakunta	§ 46	23.09.2026
Aluehallitus	§ 204	29.09.2026
Aluevaltuusto	§ 60	08.10.2026

esitetty punaisella. Aluehallituksen päätettyä ehdotuksesta aluevaltuustolle, muutetut tekstit ja punaukset poistetaan pöytäkirjaan jäävästä asiakirjasta.

Aluevaltuusto 08.10.2026 § 60

Päätösehdotus

Aluehallitus:

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy Hyvinvointialuestrategian 2027 - 2030 liitteen 1 mukaisesti.

Päätös

Asian käsittelyn aluksi puheenjohtaja antoi valtuustoryhmille mahdollisuuden ryhmäpuheenvuoroihin.

Ryhmäpuheenvuorot käytettiin seuraavasti:

- Keskustan valtuustoryhmä, Erik Reinikka
 - valtuustoryhmä kannattaa aluehallituksen esitystä
- Sosiaalidemokraattien valtuustoryhmä, Virve Mikkonen
 - valtuustoryhmä kannattaa aluehallituksen esitystä
- Kokoomuksen valtuustoryhmä, Timo Elo
 - valtuustoryhmä kannattaa aluehallituksen esitystä
- Vasemmistoliiton valtuustoryhmä, Jussi Hermaja
 - muutosesitys kohtaan Strategiset tavoitteemme, viides tavoite muutetaan kuulumaan: Turvallinen, kriisinkestävä ja ilmastokestävä hyvinvointialue.
 - Maija Kuivalainen, Jenni Tervo, Tapio Hämäläinen, Alia Dannenberg ja Petteri Tahvanainen kannattivat esitystä.
- Perussuomalaisten valtuustoryhmä, Outi Mara
 - valtuustoryhmä kannattaa aluehallituksen esitystä
- Vihreä valtuustoryhmä, Ninni Saarinen
 - valtuustoryhmä (Ninni Saarinen, Teija Alanen, Reetta Haverinen) kannattaa vasemmistoliiton valtuustoryhmän edellä tekemää esitystä
- Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä, Satu Melkko

Tulevaisuuslautakunta	§ 26	14.04.2026
Tulevaisuuslautakunta	§ 37	19.05.2026
Tulevaisuuslautakunta	§ 46	23.09.2026
Aluehallitus	§ 204	29.09.2026
Aluevaltuusto	§ 60	08.10.2026

- o valtuustoryhmä kannattaa aluehallituksen esitystä.

Yksilöpuheenvuoroja käytettiin yhteensä 14 kappaletta. Hallintojohtaja vastasi esitettyyn kysymykseen.

Erika Eronen esitti että kohtaan Strategiset tavoitteet 'Motivoitunut henkilöstö' korvataan ilmaisulla 'Hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö'. Jenni Tervo, Alia Dannenberg, Reetta Haverinen, Ninni Saarinen ja Maija Kuivalainen kannattivat Eronen esitystä.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi asiassa jätetyn kaksi aluehallituksen esityksestä poikkeavaa muutosesitystä, ja niistä tuli äänestää.

Ensiksi äänestettiin Jussi Hermajan (vasemmistoliiton valtuustoryhmä) muutosesityksestä, jota vasemmistoliiton valtuustoryhmän jäsenten lisäksi vihreän valtuustoryhmän jäsenet Ninni Saarinen, Teija Alanen ja Reetta Haverinen kannattivat. Puheenjohtaja esitti, että ne jotka kannattavat aluehallituksen pohjaesitystä, äänestävät JAA, ja Jussi Hermajan muutosesitystä kannattavat äänestävät EI. Äänestystapa hyväksyttiin. Seuranneessa äänestyksessä annettiin yhteensä 58 ääntä, joista JAA-ääniä 49 ja EI-ääniä 9. Puheenjohtaja totesi aluehallituksen pohjaesityksen tältä osin tulleen hyväksytyksi.

Seuraavaksi äänestettiin Erika Eronen muutosesityksestä, jota Jenni Tervo, Alia Dannenberg, Reetta Haverinen, Ninni Saarinen ja Maija Kuivalainen kannattivat. Puheenjohtaja esitti, että aluehallituksen pohjaesityksen kannalla olevat äänestävät JAA ja Eronen muutosesitystä kannattavat EI. Äänestystapa hyväksyttiin. Seuranneessa äänestyksessä annettiin yhteensä 58 ääntä, joista JAA-ääniä 39 ja EI-ääniä 19. Puheenjohtaja totesi aluehallituksen pohjaesityksen tältä osin tulleen hyväksytyksi.

Puheenjohtaja totesi aluevaltuuston hyväksyneen Hyvinvointialuestrategian 2027 - 2030 aluehallituksen esityksen mukaisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että

Tulevaisuuslautakunta	§ 26	14.04.2026
Tulevaisuuslautakunta	§ 37	19.05.2026
Tulevaisuuslautakunta	§ 46	23.09.2026
Aluehallitus	§ 204	29.09.2026
Aluevaltuusto	§ 60	08.10.2026

- Jarmo Tanninen poistui kokouksesta klo 15.50 ennen päätöksen tekoa
- Juristi Sakari Kela poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 16.01.

Liitteet

- 11 Hyvinvointialuestrategia 2027-2030
- 12 Hyvinvointialuestrategia 2027-2030 (Tulevaisuuslautakunta 23.9.2026) - Luonnos
- 13 Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vammaisneuvoston kokouksen pöytäkirjan ote 11.6.2026 § 36 - Strategian valmistelu 2027-2030
- 14 Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vammaisneuvoston lausunto strategialuonnoksesta
- 15 Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vanhusneuvoston lausunto strategialuonnoksesta
- 16 Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston lausunto strategialuonnoksesta
- 17 Turvallisuuden ja varautumisen lautakunnan lausunto hyvinvointialuestrategian luonnoksesta
- 18 Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen lapsi- ja perheasiainneuvoston lausunto strategialuonnoksesta
- 19 Osallisuusvaliokunnan lausunto hyvinvointialuestrategian luonnoksesta
- 20 Äänestys 1
- 21 Äänestys 2

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 193
§ 61

15.09.2026
08.10.2026

Aluehallituksen ja -valtuuston kokousajankohdat vuonna 2027

6592/00.02.01/2026

Aluehallitus 15.09.2026 § 193

Lisätiedot

Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen
ilkka.naukkarinen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4503

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus päättää kokousajankohtansa vuonna 2027 seuraavasti:

- 26.1.
- 9.2. kokous maakunnassa, kuntavierailu
- 23.2.
- 9.3.
- 23.3. seminaari
- 30.3.
- 13.4.
- 27.4.
- 11.5. kokous maakunnassa, kuntavierailu
- 25.5.
- 8.6.
- 22.6.
- heinäkuu, ei kokousta
- 17.–18.8. talusseminaari ja kokousvaraus 18.8.
- 31.8.
- 14.9. kokous maakunnassa, kuntavierailu
- 28.9.
- 12.10.
- 26.10.
- 16.11. kokous maakunnassa, kuntavierailu
- 30.11.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 193
§ 61

15.09.2026
08.10.2026

- 21.12.

Kokoukset alkavat klo 13, ja niitä edeltävinä aamupäivinä on hallitusasioiden info.

Lisäksi aluehallitus esittää aluevaltuuston kokousten ja seminaarien ajankohdiksi seuraavaa:

- 16.3. valtuustoseminaari

- 23.4. kokous

- 3.6. kokous

- 24.8. valtuustoseminaari

- 14.10. kokous

- 25.11. valtuustoseminaari

- 9.12. kokous.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Hallintosäännön 70 §:n mukaan toimitellaan päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan. Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Virkajohto on tehnyt ehdotuksen vuoden 2027 kokousten ym. aikatauluksi ns. vuosikellosuunnitelun pohjalta, ja siinä on huomioitu niin valtionhallinnon kuin oman hyvinvointialueen keskeisten valmisteltavien asioiden tiedossa olevat aikataulut. Vuosien 2025 ja 2026 käytännöstä poiketen esitetään että, vuonna 2027 siirrytään takaisin kolmannesvuosirytmisissä tehtäviin osavuosikatsauksiin, johon liittyen myös Laadun ja omavalvontaohjelman raportti julkaistaisiin samassa rytmisessä. Osavuosikatsauskäytäntöä ei ohjata lailla, mutta ministeriöille täytyy ilmoittaa tietyt tiedot neljännesvuosittain. Omavalvonnan toteutumisen julkinen raportointi täytyy tehdä vähintään kolmannesvuosittain.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 193
§ 61

15.09.2026
08.10.2026

Lähtökohtana aluehallituksen kokouksille on nykyinen kokouskäytäntö: kokous kaksi kertaa kuussa kuukauden 2. ja 4. tiistaina. Poikkeuksina tammikuu (vain yksi kokous), heinäkuu (ei kokouksia), marraskuu (kokoukset 3. ja 5. tiistai) sekä joulukuu (vain yksi kokous). Lisäksi esitetään varausta kahdelle seminaarille, maaliskuussa ja elokuussa.

Kokousaikataulujen suunnittelussa on tehty myös esitys aluevaltuuston kokousten aikataulusta päätettäväksi tulevien asioiden pohjalta.

Hyvinvointialuelain 99 §:n mukaan aluevaltuusto kokoontuu päättäminään aikoina ja myös silloin, kun aluevaltuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi. Aluevaltuusto on kutsuttava koolle myös aluehallituksen tai vähintään neljäsosan valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten.

Aluevaltuusto 08.10.2026 § 61

Päätösehdotus

Aluehallitus:

Aluehallitus esittää aluevaltuuston kokousten ja seminaarien ajankohdiksi vuonna 2027 seuraavaa:

- 16.3. valtuustoseminaari
- 23.4. kokous
- 3.6. kokous

- 24.8. valtuustoseminaari
- 14.10. kokous
- 25.11. valtuustoseminaari
- 9.12. kokous.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi vuoden 2027 kokoukset ja seminaarit aluehallituksen esityksen mukaisesti.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 193
§ 61

15.09.2026
08.10.2026

Asiassa käytettiin kaksi puheenvuoroa. Aluevaltuuston puheenjohtaja kommentoi puheenvuoroja.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Sinikka Musikka ja Kari Pennanen poistuivat kokouksesta klo 16.03 tämän asian käsittelyn aikana, minkä jälkeen paikalla oli 56 valtuutettua.

Selostus

Hyvinvointialuelain 99 §:n mukaan aluevaltuusto kokoontuu päättäminään aikoina ja myös silloin, kun aluevaltuuston puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi. Aluevaltuusto on kutsuttava koolle myös aluehallituksen tai vähintään neljänsosan valtuutetuista sitä pyytäessä ilmoittamansa asian käsittelyä varten.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 192
§ 62

15.09.2026
08.10.2026

Valtuustoaloite 9.12.2025 - Terveysthuollon kotiutumista tukevien palveluiden kehittäminen - Keskustan aluevaltuustoryhmä
9568/00.02.04.00/2025

Aluehallitus 15.09.2026 § 192

Lisätiedot

Sosiaalipalvelujen toimialuejohtaja Hannele Komu
hannele.komu@siunsote.fi
Puh. 013 330 6692

Terveyspalvelujen toimialuejohtaja Susanna Wilen
susanna.wilen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4042

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle liitteen mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen. Edelleen hallitus esittää, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Keskustan aluevaltuustoryhmä esittää, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella lähdetään kehittämään terveydenhuollon yksiköistä kotiutumista tukevia palveluita niin, että kotiutuminen toteutuu viiveettä ja turvallisesti silloin kun sairaalahoidon tarvetta ei enää ole. Vaikuttavuuden arvioimiseksi esitetään seurattavaksi kotiin vietävien palveluiden odottamisesta aiheutuvien vuodeosastohoitopäivien määrää sekä sairaalahoitoon palaavien asiakkaiden määrää. Kehittäminen sopii yhdistettäväksi Kotoa kotiin-projektiin.

Sosiaalipalvelujen ja terveyspalvelujen toimialueet pitävät esitettyä kotiutusta tukevien palvelujen kehittämistavoitetta tärkeänä. Sujuvat hoito- ja palvelupolut vaikuttavat myönteisesti asiakkaan/potilaan, yksiköiden sekä koko hyvinvointialueen näkökulmasta. Tämä aloitteessa

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 192
§ 62

15.09.2026
08.10.2026

esitetty tavoite kytkeytyy hyvin Kotoa kotiin-hankkeeseen. Kotiutuksen tukemista tehdään jatkuvasti myös muussa toiminnassa miettien esimerkiksi resurssien kohdentamista eri toimintoihin ja hyvinvointialueen Jatkumo-hankkeessa muun muassa kotihoidon lääkäripalvelujen parantamisen näkökulmasta.

Sujuvien kotiuttamisten näkökulmasta on esimerkiksi lisätty sosiaaliohjauksen resurssia kuntoutumissairaaloiden käyttöön. Kotoa kotiin-projektin toisessa vaiheessa on päätavoitteena ikääntyneiden asiakkaiden hoito- ja palvelupolkujen optimointi.

Laajempi vastaus valtuustoaloitteeseen on asian liitteenä.

Aluevaltuusto 08.10.2026 § 62

Päätösehdotus

Aluehallitus:

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle liitteen mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen. Edelleen hallitus esittää, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Asiassa käytettiin yksi puheenvuoro. Toimialuejohtaja Hannele Komu vastasi esitettyihin kysymyksiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että

- Teija Alanen poistui kokouksesta klo 16.10
- Vihreiden varajäsen Ville Elonheimo saapui kokoukseen klo 16.10.
- Irmeli Stenberg-Louko poistui kokouksesta klo 16.12 asian käsittelyn aikana, minkä jälkeen paikalla oli 55 valtuutettua.

Liitteet

- 22 Terveystuella kotoutumista tukevien palveluiden kehittäminen - Keskustan aluevaltuustoryhmä

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 192
§ 62

15.09.2026
08.10.2026

- 23 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Terveystieteiden tutkimuskeskuksesta kotoutumista
tukevien palveluiden kehittäminen

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 166
§ 63

19.08.2026
08.10.2026

Valtuustoaloite 9.6.2026 - Ulkomaalaisten hoitajien suomen kielen taidon varmistaminen ikääntyneiden palveluissa potilasturvallisuuden takaamiseksi - Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmä
4598/00.02.04.00/2026

Aluehallitus 19.08.2026 § 166

Lisätiedot

Sosiaalipalvelujen toimialuejohtaja Hannele Komu
hannele.komu@siunsote.fi
Puh. 013 330 6692

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle liitteen mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen. Edelleen hallitus esittää, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmä on jättänyt valtuustoaloitteen ulkomaalaisten hoitajien suomen kielen taidon varmistamiseksi ikääntyneiden palveluissa potilasturvallisuuden takaamiseksi. Aloitteessa vaaditaan hyvinvointialuetta viipymättä ryhtymään toimenpiteisiin

- ammatillisen kielitestauksen käyttöönotossa
- kielitaitovaatimuksen nostamiseen käytännössä
- tuetun ja valvotun siirtymävaiheen käyttöönotossa
- omavalvonnan tiukentamisessa.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue- Siun sote pitää esitettyä tavoitetta riittävän kielitaidon varmistamiseksi potilasturvallisuuden ja palvelun laadun näkökulmasta erittäin tärkeänä. Asiakkaalla on oikeus tulla ymmärretyksi ja saada ymmärrettävää ohjausta omalla äidinkielellään. Ymmärrettävä ohjaus on keskeinen osa turvallista hoitoa, hoivaa ja palvelua.

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 166
§ 63

19.08.2026
08.10.2026

Samanaikaisesti tulee huomioida sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöpula, joka edellyttää ratkaisulta toteuttamiskelpoisuutta ja vaikuttavuutta. Siun sote korostaa, että kielitaitoon liittyvät ratkaisut tulee toteuttaa ensisijaisesti kansallisessa yhteistyössä, jotta varmistetaan yhdenmukaiset käytännöt, henkilöstön liikkuvuus ja oikeudenmukainen kohtelu koko maassa. Hallitus on valmistelemassa ammattihenkilölakien uudistamista 1.9.2027 alkaen, jossa esityksessä on muun muassa tarkennettu tätä kielitaitovaatimusta sekä sosiaalihuollon että terveydenhuollon ammattihenkilöiden osalta.

Laajempi vastaus valtuustoaloitteeseen on asian liitteenä.

Aluevaltuusto 08.10.2026 § 63

Päätösehdotus

Aluehallitus:

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle liitteen mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen. Edelleen hallitus esittää, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Aluevaltuusto merkitsi vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi.

Asiassa käytettiin yksi puheenvuoro.

Liitteet

- 24 Valtuustoaloite 9.6.2026 - Ulkomaalaisten hoitajien suomen kielen taidon varmistaminen ikääntyneiden palveluissa potilasturvallisuuden takaamiseksi - Perussuomalaisten aluevaltuustoryhmä
- 25 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Ulkomaalaisten hoitajien suomen kielen taidon varmistaminen ikääntyneiden palveluissa potilasturvallisuuden takaamiseksi

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 209
§ 64

29.09.2026
08.10.2026

Valtuustoaloite 9.6.2026 - Ilta- ja viikonloppuaikaisen kiirevastaanoton pilotoiminen Nurmeksensote-keskuksessa - Hyykky Tarja ym.
4597/00.02.04.00/2026

Aluehallitus 29.09.2026 § 209

Lisätiedot

Toimialuejohtaja Susanna Wilén
susanna.wilen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4042

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle liitteen mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen. Edelleen hallitus esittää, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Keskustelun kuluessa Erik Reinikka esitti, että aloitevastaus palautetaan uudelleen valmisteluun, evästyksenä että toimialue täydentää vastausta laatimalla a. suunnitelman ensihoidon kouluttamisesta vastauksessa mainittujen hoitotoimenpiteiden suorittamiseen b. suunnittelee erityisen kohdennetun viestintä ja opastuskampanjan päivystysavun, sairaanhoitajan etävastaanoton ja kotiin vietävien palveluiden toimintamalleista. c. esittää laskelman kuinka paljon lauantaisin virka-aikaan toteutettu sairaanhoitajavetoisen kiirevastaanoton nettokustannukset olisi hyvinvointialueelle?

Puheenjohtaja totesi, että Reinikan esitystä ei kannatettu ja se raukeaa. Aluehallitus hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Selostus

Valtuutettu Tarja Hyykky ym. ovat jättäneet 9.6.2026 valtuustoaloitteen koskien Ilta- ja viikonloppuaikaisen kiirevastaanoton pilotointia Nurmeksensotekeskuksessa.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialue selvittää mahdollisuuden käynnistää Nurmeksensote-keskuksessa rajattu

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 209
§ 64

29.09.2026
08.10.2026

ilta- ja viikonloppuaikainen kiirevastaanotto kokeiluna tai pilottina. Aloitteessa esitetään lisäksi olemassa olevien palvelurakenteiden hyödyntämistä, toimintamallin taloudellisten ja toiminnallisten vaikutusten arviointia sekä konkreettisen pilottimallin tuomista aluevaltuuston käsiteltäväksi siten, että toiminta voitaisiin käynnistää viimeistään vuoden 2027 aikana.

Terveyspalvelujen toimialueen valmisteleva vastaus on asian liitteenä.

Vastauksesta ilmenevillä perusteilla Pohjois-Karjalan hyvinvointialue ei tässä vaiheessa käynnistä Nurmeksen sote-keskuksessa ilta- ja viikonloppuaikaista kiirevastaanotto toiminnan kokeilua tai pilottia eikä valmisteleva toiminnan laajentamista. Vastauksessa tuodaan esille asukkaiden tietoisuuden lisääminen virka-ajan ulkopuolella käytettävistä palveluista nykyistä selkeämmällä tiedottamisella ja viestinnällä.

Aluevaltuusto 08.10.2026 § 64

Päätösehdotus

Aluehallitus:

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle liitteen mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen. Edelleen hallitus esittää, että aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Tarja Hyykky esitti, että aluevaltuusto palauttaa Nurmeksen ilta- ja viikonloppukiirevastaanottoa koskevan aloitevastauksen aluehallitukselle täydennettäväksi eikä toteuta aloitetta tässä vaiheessa loppuun käsitellyksi. Perusteeksi Hyykky esitti seuraavaa:

Aloitevastaus kuvaa nykyisiä palveluja ja toiminnan rajoitteita, mutta alkuperäisessä aloitteessa tarkoitetun rajatun pilotin toteutustapa, nettokustannukset ja kokonaisvaikutukset jäävät liian yleiselle tasolle. Aikaisemman laajan vastaanoton kustannusarvio ei korvaa rajatun vaihtoehdon laskelmaa. Aloitteessa ei myöskään edellytetty ehdotonta kustannusneutraaliutta. Yhteinen päivystyspiste ei yksin osoita yhdenvertaista avunsaantia. Nurmeksen ja Valtimon pitkät asiointimatkat, kulkemismahdollisuudet ja oikea-aikainen avunsaanti on arvioitava erikseen. Esitän neljää täydennystä: Ensiksi määritellään rajattu

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 209
§ 64

29.09.2026
08.10.2026

toimintamalli. Aukioloajat valitaan palvelutarpeen perusteella; esimerkiksi lauantain päiväaikainen vastaanotto voi olla yksi vaihtoehto. Määritellään potilasryhmät, potilasohjaus, kokeilun kesto, henkilöstö, lääkärintuki sekä tutkimus- ja koulutustarpeet. Digi- ja etä- ja liikkuvia palveluja sekä kotiin vietävää apua tulee arvioida myös paikallisen tutkimisen ja hoidon tukena: voidaanko paikallinen tutkiminen ja hoito yhdistää lääkärin etätukeen ja kotiin vietäviin palveluihin niin, että tarpeeton matkustaminen ja raskaampien palvelujen tarve vähenevät. Tavoitteena on keventää hoitopolkua, ei vähentää potilaan tarvitsemaa hoitoa. Toiseksi selvitetään paikallinen palvelutarve ja hoitoonpääsy. Käytettävissä olevista tiedoista eritellään virka-ajan ulkopuoliset yhteispäivystyskäynnit. Selvitetään myös, jääkö tarpeelliseksi arvioitu kiirevastaanotto toteutumatta päiväaikaan aikojen puutteen vuoksi ja minne potilaat ohjataan. Kiteen kokemuksista tarvitaan käyntimäärät, paikallisesti hoidettujen ja jatkohoitoon ohjattujen osuudet sekä arvio kokemusten soveltuvuudesta Nurmekseen. Lisäksi arvioidaan, voitaisiinko havaitut tutkimus- ja hoitorajoitteet ratkaista toisenlaisella toteutuksella. Kolmanneksi verrataan nettokustannuksia ja kokonaisvaikutuksia nykyiseen toimintaan. Esitetään käynnistämis- ja toimintakustannukset, mahdolliset toteutuvat säästöt, tulomuutokset ja nettokustannukset laskentaperusteineen. Arvioidaan matkat, hoidon viivästyminen, turvattomuus, yhteispäivystyksen ja muiden hyvinvointialueiden palvelujen käyttö sekä nykyisten etä- ja kotiin vietävien palvelujen toteutunut saatavuus. Hyvinvointialueen, muiden maksajien ja asukkaiden kustannukset erotetaan. Tietopuutteet ja epävarmuudet kerrotaan. Neljänneksi konkretisoidaan vastauksessa esitetty kehittäminen. Yhteistyölle, ensihoidon rajatuille hoitotoimenpiteille, tarvittavalle koulutukselle ja asukkaiden opastukselle määritellään vastuut, aikataulu ja seuranta. Ensihoitoyksikköä ei sidota kiinteään vastaanottoon eikä lähtövalmiutta, henkilöstön lepoa tai muiden yksiköiden perustehtäviä ja potilasturvallisuutta vaaranneta. Arvioidun mallin toteuttamisedellytykset tai esteet yksilöidään. Täydennetty vastaus tuodaan uudelleen aluevaltuustolle.

Jussi Hermaja, Jenni Tervo, Erik Reinikka, Maija Kuivalainen ja Tapio Hämäläinen kannattivat Hyykyn esitystä.

Koska oli tehty kannatettu esitys aloitevastauksen palauttamisesta täydennettäväksi, puheenjohtaja rajasi puheenvuorot koskemaan palautusesitystä. Käytettyjen kolmen puheenvuoron jälkeen puheenjohtaja totesi että palautusesityksestä tulee äänestää. Puheenjohtaja esitti, että asian käsittelyn jatkamisen kannalla olevat äänestävät JAA ja Tarja Hyykyn palautusesityksen kannalla olevat äänestävät EI. Äänestystapa hyväksyttiin. Seuranneessa äänestyksessä annettiin 55 ääntä, joista JAA-

Aluehallitus
Aluevaltuusto

§ 209
§ 64

29.09.2026
08.10.2026

ääniä 41 ja EI-ääniä 14. Puheenjohtaja totesi valtuuston jatkavan asian käsittelyä.

Kolmen lisäpuheenvuoron jälkeen puheenjohtaja totesi, että aluevaltuusto merkitsee aloitevastauksen tiedoksi ja toteaa sen loppuun käsitellyksi.

Liitteet

- 26 Valtuustoaloite 9.6.2026 - Ilta- ja viikonloppuaikaisen kiirevastaanoton pilotoimiseksi Nurmeksen sotekeskuksella - Hyykky Tarja ym
- 27 Vastaus valtuustoaloitteeseen - Ilta- ja viikonloppuaikaisen kiirevastaanoton pilotoimiseksi Nurmeksen sote-keskuksella
- 28 Äänestys 3

Aluevaltuusto

§ 65

08.10.2026

Kokoukseen jätetyt valtuustoaloitteet

Aluevaltuusto 08.10.2026 § 65

Päätösehdotus

Puheenjohtaja:

Aluevaltuusto merkitsee kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet tiedokseen ja lähettää ne aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi seuraavat kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet:

- Lapsuus lapselle -ohjelma osaksi Siun soten TKI-toimintaa, ensimmäinen allekirjoittaja Atte Varis
- Perheen tarpeiden mukaisen kodinhoitajapalvelun käynnistäminen Siun sotessa, ensimmäinen allekirjoittaja Atte Varis
- Kestävän kehityksen edistämisen ohjelman laatiminen Pohjois-Karjalan hyvinvointialue - Siun sotelle, Vihreä aluevaltuustoryhmä
- Pelastustoimen poikkeusolojen toimintakyky varmistettava rauniopelastuskyvyllä miina- ja räjähduehukassa sekä väestönsuojelun valmiusjoukkueilla, ensimmäinen allekirjoittaja Asseri Kinnunen
- Aloite raskaudenkeskeytysten yhdenvertaisesta asiakasmaksuista, SDP:n aluevaltuustoryhmä
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työn rahoitus on turvattava, SDP:n aluevaltuustoryhmä
- Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen on turvattava kasvatusta ja perheneuvolapalvelut, ensimmäinen allekirjoittaja Maija Kuivalainen
- Vasemmistoliiton valtuustoryhmän aloite yhdenvertaisesta kohtelusta raskaudenkeskeytyksissä
- Kiinteistöstrategian päätösvalta aluevaltuustolle, ensimmäinen allekirjoittaja valtuutettu Matti Kuittinen.

Aluevaltuusto lähetti aloitteet aluehallitukselle valmisteltaviksi.

Liitteet

- 29 Lapsuus lapselle -ohjelma osaksi Siun soten TKI-toimintaa - Varis Atte ym.
- 30 Perheen tarpeiden mukaisen kodinhoitajapalvelun käynnistäminen Siun sotessa - Varis Atte ym.
- 31 Kestävän kehityksen edistämisen ohjelman laatiminen Pohjois-Karjalan hyvinvointialue - Siun sotelle - Vihreä aluevaltuustoryhmä

Aluevaltuusto

§ 65

08.10.2026

- 32 Pelastustoimen poikkeusolojen toimintakyky varmistettava rauniopelastuskyvyllä miina- ja räjähdessä sekä väestönsuojelun valmiusjoukkueilla - Kinnunen Asseri ym.
- 33 Aloite raskaudenkeskeytysten yhdenvertaisista asiakasmaksuista - SDP aluevaltuustoryhmä
- 34 Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työn rahoitus on turvattava - SDP aluevaltuustoryhmä
- 35 Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen on turvattava kasvatus- ja perheneuvolapalvelut - Kuivalainen Maija ym.
- 36 Vasemmistoliiton valtuustoryhmän aloite yhdenvertaisesta kohtelusta raskaudenkeskeytyksissä - Vasemmistoliiton aluevaltuustoryhmä
- 37 Kiinteistöstrategian päätösvalta aluevaltuustolle - Kuittinen Matti ym.

Aluevaltuusto

§ 66

08.10.2026

Kokouksen päättäminen

Aluevaltuusto 08.10.2026 § 66

Päätösehdotus

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.35.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 52, § 53, § 55, § 56, § 57, § 58, § 59, § 60, § 61, § 62, § 63, § 64, § 65, § 66

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Päätöksestä ei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 §:n mukaan voi valittaa, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 54

VALITUSOSOITUS / ALUEVALITUS

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta aluevalituksella.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta aluevalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta aluevalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen),
- hyvinvointialueen jäsen

Valitusaika

Aluevalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle

- sähköisesti viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä
- tai paperilla viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Aluevalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Vaihtoehtoisesti valituksen voi tehdä kirjeitse alla olevaan osoitteeseen.

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, Kuopio
 Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio
 Puhelin: 029 56 42500 (vaihe)
 Faksi: 029 56 42501

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi, kotikunta sekä henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä

tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä valitusosoituksineen
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun. Maksuista säädetään [tuomioistuimaksulaissa \(1455/2015\)](#).